

SISÄASIAINMINISTERIÖ
RAJAVARTIO-OSASTO
Hallitusneuvos Marko Viitanen

22.2.2010

1 (2)

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

HE 106/2009 vp.

ASELAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMINEN

1. Yleistä

Viitekohdassa mainitulla hallituksen esityksellä ehdotetaan saatettavaksi voimaan YK:n tuliasepöytäkirjan sekä EU:n asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin edellyttämät kansallisen lainsäädännön muutokset. Lisäksi ampumaselakiin ehdotetaan tehtäväksi useita kansallisista näkökohdista johtuvia muutoksia.

2. Lausunto

Sisäasiainministeriön rajavartio-osaston näkemyksen mukaan käsiaseita koskevat uudet säännökset, ikärajojen tarkistukset, henkilökohtaisen sopivuuden valvonnan tehostaminen, ampuma-aseen määritelmää ja aseiden osia, säilytystilojen tarkastusta, ampuma-aseiden merkintävaatimuksia ja deaktivoitua koskevat säännösehdotukset ovat kannatettavia ja perusteltuja.

Ampuma-aselain (1/1998) 115 §:n ja 117 §:n nojalla myös Rajavartiolaitos on valvontaviranomainen rajavalvontatehtävää suorittaessaan, joten tuliasepöytäkirjassa tarkoitettua on huolehdittava myös rajavalvonnan tehokkuudesta. Rajavartio-osaston arvion mukaan veloitteesta voitaneen suoriutua nykyisillä voimavaroilla sekä olemassa olevilla ja kehitteillä olevilla toimintatavoilla. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumisesta rajojen yli koskevan yhteisön säännöstön (Schengenin rajasäännöstö) mukaan rajavartijat valvovat rajanylitysliikennettä ulkorajoilla muun muassa tarkastuksin. Myös kulkuneuvot ja rajan ylittävien henkilöiden hallussa olevat esineet voidaan tarkastaa. Kolmansien maiden kansalaisille tehdään perusteellinen tarkastus heidän saapuessaan maahan ja poistuessaan maasta. Tähän tarkastukseen kuuluu muun muassa sen selvittäminen, että asianomainen kolmannen maan kansalainen, hänen kulkuneuvonsa ja hänen kuljettamansa tavarat eivät todennäköisesti vaaranna minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, sisäistä turvallisuutta, kansanterveyttä tai kansainvälisiä suhteita. Tällaisia esineitä ovat muun muassa puheena olevat ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset amukset.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös eräitä muutoksia oikeuksiin, jotka koskevat tietojen saantia, mutta vastaavasti myös oikeutta luovuttaa tietoja. Säädösteknisesti on huolehdittava sekä vastaanottajan oikeudesta tiedon saantiin että luovuttajan oikeudesta tiedon antamiseen. Asevelvollisuuslakiin (1438/2007) lisättäisiin uusi 97 a §, jonka mukaan sotilasviranomainen saisi sallassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa pykälässä mainittuja tietoja myös oma-aloitteisesti. Asevelvollisuuslain 92 §:n mukaisesti rekisterinpitäjänä toimii pääesikunta, puolustushaaran esikunta, sotilasläänin esikunta ja aluetoimisto toimialueellaan sekä joukko-osasto sen palveluksessa olevien osalta.

Rajavartiolaitos osallistuu myös asevelvollisille ja vapaaehtoisesti asepalvelusta suorittamaan otetuille naisille annettavaan koulutukseen. Tietoja talletetaan asevelvollisuuslain 91 §:n nojalla asevelvollisuusrekisteriin myös Rajavartiolaitoksen osalta. Pyynnöstä tapahtuva rekisteritietojen luovuttaminen on perusteltua järjestää keskitetysti siten, että rekisterinpitäjä päättäisi rekisteriin talletettujen tietojen luovuttamisesta myös silloin, kun kysymys on Rajavartiolaitoksessa asevelvollisena palvelevista tai palvelleista henkilöistä. Rajavartiolaitos osasto esittää kuitenkin harkittavaksi, tulisiko oma-aloitteinen ilmoittamismahdollisuus ulottaa koskemaan myös rajavartioviranomaisia.